

Notat til Statsrevisorerne om
beretning om revisionen af
EU-midler i Danmark i 2008

Marts
2010

revision
revision

revision

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 18/2008 om revisionen af EU-midler i Danmark i 2008

8. marts 2010

RN C101/10

Ministeren for videnskab, teknologi og udviklings redegørelse af 4. januar 2010

Miljøministerens redegørelse af 8. januar 2010

Skatteministerens redegørelse af 25. januar 2010

Fødevareministerens redegørelse af 27. januar 2010

Finansministerens redegørelse af 3. februar 2010

Transportministerens redegørelse af 8. februar 2010

Økonomi- og erhvervsministerens redegørelse af 8. februar 2010

Klima- og energiministerens redegørelse af 10. februar 2010

I. Indledning

1. Beretningen handlede om revisionen af EU-midler i Danmark i 2008, dvs. revisionen af de indtægter, som Danmark har modtaget fra EU (EU-indtægter), og de bidrag, som Danmark har betalt til EU (EU-udgifter).

Revisionen omfattede EU-indtægter fra dels landbrugsordninger under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, dels Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Regionalfond (strukturfondene) under Økonomi- og Erhvervsministeriet og endelig projektilskud givet direkte fra Europa-Kommissionen til institutioner under 5 ministerier. Endvidere omfattede revisionen EU-udgifter under Skatteministeriet.

2. Beretningens fokus var på, om regnskabsforvaltningen for EU-midlerne i Danmark samlet set fungerede tilfredsstillende, og Rigsrevisionen undersøgte derfor regnskabsforvaltningen for følgende 4 områder:

- landbrugsordningerne
- strukturfondene
- projektilskud
- EU-udgifterne.

Beretningen indeholdt endvidere Rigsrevisionens erklæring om revisionen af EU-midler i Danmark. Erklæringen indeholdt supplerende bemærkninger dels om toldområdet (vedrører EU-udgifterne), dels om at Europa-Kommissionen inden for de seneste år på landbrugsområdet har rejst en række sager, hvor der er risiko for underkendelser (dansk tilbagebetaling af tidligere modtagen EU-finansiering).

II. Regnskabsforvaltningen for landbrugsordningerne

Statsrevisorernes bemærkninger

3. Statsrevisorerne pegede i deres bemærkninger til beretningen på, at Europa-Kommissionen inden for de seneste år har rejst en række sager med krav om, at Danmark tilbagebetaler tidligere modtagne EU-midler i størrelsesordenen 1 mia. kr. Statsrevisorerne pegede endvidere på, at dette skyldes, at der fortsat er nogle områder, hvor forvaltningen ikke fungerer helt tilfredsstillende:

- Under enkeltbetalingsordningen er der eksempler på, at der er givet støtte til landbrugsarealer, som ikke har været støtteberettigede, eller som ikke har været korrekt opmålt.
- Kontrollen af kravet om krydsoverensstemmelse (EU-støtten gives kun, hvis nationale krav til landbruget er opfyldt) har ikke haft en tilfredsstillende kvalitet.

Af beretningen fremgik det, at de 3 beløbsmæssigt mest betydningsfulde sager med risiko for tilbagebetaling af tidligere modtagen EU-finansiering vedrører hektarstøtteordningen, krydsoverensstemmelseskontrollen og markbloksystemet. Indtil nu foreligger kun en underkendelse vedrørende hektarstøtteordningen på 750 mio. kr. De danske myndigheder er uenige i underkendelsen og har indbragt underkendelsen om hektarstøtte for EF-domstolen. Rigsrevisionen anførte i beretningen, at det er berettiget at indbringe sagen for EF-domstolen med henblik på domstolens vurdering af underkendelsen.

Enkeltbetalingsordningen

4. Rigsrevisionen fremhævede i beretningen supplerende om enkeltbetalingsordningen, at der ved revision af arealkontrollen i flere tilfælde var fundet eksempler på, at der var givet støtte til arealer, der ikke var støtteberettigede, og til markblokke, der ikke var korrekt afgrænsede. Endvidere har arealkontrol via telemåling vist sig at være unøjagtig i de tilfælde, hvor der var opmålt marker med ikke-støtteberettigede arealer, og Plantedirektoratets kontrollører havde i flere tilfælde fejlagtigt medtaget ikke-støtteberettigede arealer i deres opmåling.

5. Fødevareministeren oplyser i sin redegørelse, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i efteråret 2009 har fået foretaget en ekstern analyse af kontrollen af de arealbaserede landbrugs- og landdistriktsordninger, herunder enkeltbetalingsordningen.

Analysen har givet anledning til følgende initiativer:

- *Fysisk kontrol:* For at leve op til kravene til kontrol med den arealbaserede landbrugsstøtte, herunder enkeltbetalingen, både for så vidt angår kontrollen via satellitbilleder og kontrollen på stedet, har Fødevareministeriet iværksat kvalitetsforbedrende foranstaltninger, herunder indført flere opfølgende kontroller med henblik på at imødegå Europa-Kommissionens kritik. For så vidt angår telemålingskontrollen har Plantedirektoratets kontrollører siden 2008 foretaget en efterfølgende besigtigelse af alle græsarealer.
- *Forbedring af markbloksystemet:* Europa-Kommissionen har ved revisionsbesøg fundet, at markblokkene indeholdt store arealer, der ikke var støtteberettigede. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har derfor fra midten af 2009 iværksat yderligere initiativer til forbedring af markbloksystemet med henblik på at imødegå Europa-Kommissionens kritik. Markblokkene blev tidligere ajourført eksternt af COWI, men allerede i 2007 blev denne opgave overført til FødevareErhverv, hvor der blev etableret en markkortgruppe, der har til formål at forbedre markbloksystemet og løbende at opdatere det på grundlag af ændringer i det åbne land, ændringsforslag fra landmændene og kontrollører samt at foretage kvalitetssikring af markblokkene.
- *Genberegning af betalingsrettigheder:* Fejlene vedrørende markbloksystemet indebærer, at der i 2005 i et vist omfang er tildelt betalingsrettigheder og udbetalt støtte for et for stort areal og som følge deraf også i de efterfølgende år er udbetalt støtte på et forkert grundlag. FødevareErhverv har indledt et arbejde med at genberegne ca. 2.000 ansøgninger om udbetaling af landbrugsstøtte. Resultatet af dette arbejde forventes at foreligge i løbet af 2010.

Fødevareministeren fremhæver, at der på grundlag af analysen er sket væsentlige yderligere opstramninger af koordineringen og gennemførelsen af kontrollen. En række af de ovennævnte initiativer er igangsat i efteråret 2009, og der vil i 2010 blive igangsat en række yderligere tiltag, der skal rette op på kritikpunkterne fra Europa-Kommissionen, og som forventes at kunne bidrage til at begrænse tilbagebetalingskrav som følge af svagheder ved kontrollen.

6. Jeg finder det tilfredsstillende, at fødevareministeren har taget initiativer, der skal forbedre forvaltningen af enkeltbetalingsordningen.

7. Jeg vil følge effekten af initiativerne.

Krydsoverensstemmelseskontrollen

8. Rigsrevisionen fremhævede i beretningen supplerende om krydsoverensstemmelseskontrollen, at kontrolmyndighedernes risikoanalyser ikke havde en tilfredsstillende kvalitet, og at kontrolmyndighedernes dokumentation for de gennemførte kontroller ikke var tilfredsstillende og ikke levede op til EU-forordningens krav. Endvidere blev en væsentlig del af kontrolresultaterne ikke, som påkrævet, rapporteret til FødevareErhverv senest 2 måneder efter, kontrolbesøget fandt sted.

9. Fødevareministeren oplyser i sin redegørelse, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har iværksat aktiviteter for at styrke kontrolområdet ved at centralisere risikoudtagningen på kommunernes område samt styrke planlægning og opfølgning af kontrollen.

10. Jeg finder det tilfredsstillende, at fødevareministeren har taget initiativer, der skal forbedre forvaltningen af krydsoverensstemmelseskontrollen.

11. Jeg vil følge effekten af initiativerne.

III. Regnskabsforvaltningen for strukturfondene

12. Statsrevisorerne pegede i deres bemærkninger til beretningen på, at forretningsgange og interne kontroller på visse områder kan forbedres for Den Europæiske Socialfond.

13. Rigsrevisionen konstaterede i beretningen, at Erhvervs- og Byggestyrelsen ikke i tilstrækkeligt omfang vejledte projektansøgerne om opstilling af operationelle mål for projekterne. Endvidere havde Erhvervs- og Byggestyrelsen ikke sikret sig, at De Regionale Vækstforas indstillinger blev udarbejdet efter en fast standard. Rigsrevisionen konstaterede endelig, at Erhvervs- og Byggestyrelsen ikke hidtil havde opkrævet renter i strukturfondssager med tilbagebetalinger og ikke havde formuleret en skriftlig politik for rentetilskrivning.

14. Økonomi- og erhvervsministeren nævner i sin redegørelse, at hun tager Statsrevisorerne og Rigsrevisionens bemærkninger om, at forretningsgange og interne kontroller på visse områder kan forbedres, til efterretning. Ministeren beskriver i sin redegørelse, hvilke konkrete initiativer Erhvervs- og Byggestyrelsen har iværksat på de områder, hvor Rigsrevisionen har haft bemærkninger.

15. Det drejer sig bl.a. om følgende initiativer:

- præcisering og uddybning af ansøgningsskemaernes vejledning om opstilling af mål med henblik på at sikre en bedre beskrivelse af målene samt gennemførelse af pilotprojekt vedrørende opstilling og måling af effekter i projekter
- præcisering og ajourføringer af manualer og tjeklister for behandlingen af ansøgninger for dermed at sikre bedre vurderinger af de centrale forudsætninger og indholdet i projekterne fra De Regionale Vækstfora samt løbende kompetenceudvikling til medarbejdere i De Regionale Vækstfora
- opkrævning af renter i de tilfælde, hvor der uretmæssigt er udbetalt tilskud.

16. Jeg finder det tilfredsstillende, at økonomi- og erhvervsministeren har taget initiativer, der skal forbedre forvaltningen af strukturfondene.

17. Jeg vil følge effekten af initiativerne.

IV. Regnskabsforvaltningen for projektilskud

Projektilskud under Klima- og Energiministeriet

18. Jeg finder klima- og energiministerens redegørelse tilfredsstillende.

Projektilskud under Miljøministeriet

19. Miljøministeren oplyser i sin redegørelse, at Miljøministeriet i 2010 planlægger at gennemføre et projekt for at forbedre medarbejdernes kompetencer på området.

20. Jeg finder miljøministerens redegørelse tilfredsstillende.

Projektilskud under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

21. Jeg finder redegørelsen fra ministeren for videnskab, teknologi og udvikling tilfredsstillende.

Projektilskud under Transportministeriet

22. Transportministeren nævner i sin redegørelse, at Transportministeriet er opmærksom på, at det er vigtigt, at de rette kompetencer til aflæggelse af projektrengskaber er til stede på ministerområdet.

23. Jeg finder transportministerens redegørelse tilfredsstillende.

V. Regnskabsforvaltningen for EU-udgifterne

24. Statsrevisorerne pegede i deres bemærkninger til beretningen på, at der fortsat må konstateres mange, beløbsmæssigt mindre fejl i virksomheders toldangivelser og problemer med ufærdige toldangivelser.

Fejl i toldangivelserne

25. Til Statsrevisorerens bemærkninger om fejl i virksomheders toldangivelser oplyser skatteministeren i sin redegørelse, at SKAT både i 2007 og 2008 gennemførte generelle informationskampanjer og kontroltiltag for at få nedbragt fejlomfanget. I 2009 har SKAT iværksat yderligere 3 nye initiativer.

For det første en landsdækkende indsats over for store virksomheder med det formål at begrænse risici og afklare tvivl på forhånd, inden angivelsen sendes til SKAT. Indsatsen er iværksat, da de 100 største indbetalere af told tegner sig for 75 % af det samlede provenu, og de 20 største indbetalere tegner sig for over 40 % af provenuet. Systemfejl eller misforståelser af de ofte komplicerede regler kan derfor få betydelige konsekvenser for den korrekte afregning. Indsatsen skal ifølge planen være afsluttet med udgangen af 2009 og afreporteres ved udgangen af 1. kvartal 2010.

For det andet har SKAT startet et projekt "Compliance told" (dvs. told ifølge reglerne), der skal kortlægge niveauet for regelefterlevelse for de oplysninger på toldangivelserne, der har betydning for afregningen af tolden. Endvidere skal projektet afdække årsagerne til manglende regelefterlevelse. SKAT vil på baggrund af disse oplysninger planlægge målrettede initiativer til styrkelse af regelefterlevelsen. Projektet skal ifølge planen være afsluttet ultimo juni 2010.

For det tredje har SKAT påbegyndt et projekt til at højne kvaliteten af fortoldningsangivelserne, Mofia (Monitoreringsprojekt for importangivelser). Projektet skal medvirke til en målrettet daglig kontrol og opfølgning og dermed reducere fejl og mangler i toldangivelserne, inden angivelsen er antaget, og varerne frigivet. Kontrollen vil bestå i en stikprøvevis doku-

mentkontrol af angivelser. Resultatet af kontrollen skal indberettes til en nyetableret database, og oplysningerne vil kunne bruges som grundlag for den fremtidige indsatsplanlægning mv.

SKAT har efterfølgende oplyst, at tidsfristen for færdiggørelse af den afsluttende evalueringsrapport fra Mofia er blevet skubbet fra 1. februar 2010 til primo april 2010.

Ifølge skatteministeren er de 3 initiativer valgt, så SKAT kan få større viden om, hvor det er vanskeligt for virksomhederne at angive korrekt, og derved løbende målrette initiativer til styrkelse af regelefterlevelsen, øge kvaliteten i fortoldningerne og forbedre vejledning af virksomhederne. Skatteministeren oplyser, at der endnu ikke foreligger nogen resultater af de 3 initiativer. De foreløbige tendenser for de 2 projekter, Mofia og Compliance told, tyder dog på en vis forbedring i kvaliteten af fortoldningerne i forhold til 2008.

26. Jeg finder det tilfredsstillende, at skatteministeren har taget initiativer, der skal forbedre kvaliteten af fortoldningen.

27. Jeg vil følge effekten af initiativerne.

Ufærdige angivelser

28. Til Statsrevisorernes bemærkninger om, at der fortsat må konstateres problemer med ufærdige toldangivelser, oplyser ministeren, at SKATs tilgang til behandlingen af ufærdige angivelser har taget afsæt i, at ansvaret for færdiggørelsen af importkladderne ligger hos importøren. Denne tilgang giver ifølge revisionsmyndighederne (Den Europæiske Revisionsret, Rigsrevisionen, Skatteministeriets interne revision samt Europa-Kommissionen) risiko for manglende fastlæggelse af toldindtægter til EU, og det anbefales derfor, at procedurerne herfor omlægges. SKAT har derfor allerede udsendt nye retningslinjer og iværksat nye procedurer, så SKAT følger op på importkladder – udfærdiget af importørerne.

Endvidere er der udsendt et nyhedsbrev i december 2009 til speditørerne/virksomhederne for at få dem til selv at slette de kladder (ufærdige toldangivelser), der ikke skal anvendes, og fremhæve de mulige konsekvenser af at modtage varer, der ikke er færdigfortoldet.

Disse tiltag skal minimere det antal kladder (ufærdige toldangivelser) i toldsystemet, som virksomhederne enten skulle have afsluttet eller slettet.

29. Rigsrevisionen anførte i beretningen, at SKAT endnu ikke har aflagt rapport til Europa-Kommissionen om ufærdige angivelser for 2005 og 2006. Ministerens redegørelse indeholder ikke særskilt stillingtagen hertil. Jeg forventer, at emnet vil indgå i SKATs videre arbejde med ufærdige toldangivelser.

30. Jeg finder det tilfredsstillende, at skatteministeren har taget initiativer, der skal forbedre behandlingen af ufærdige toldangivelser.

31. Jeg vil følge effekten af initiativerne.

B-regnskabet

32. Bogføring i B-regnskabet sker, hvis der er tvist om toldskyldens størrelse, eller der er opstået toldskyld, forudsat toldbeløbet er over 10.000 euro, svarende til 75.000 kr. Skatteministeren nævner i sin redegørelse, at SKAT har taget en række initiativer i forhold til B-regnskabet. SKAT er således i gang med at udarbejde procesbeskrivelser og vejledninger, der fastlægger procedurer, snitflader og interne kontroller vedrørende B-regnskabet, og indføre interne kontroller i relation hertil.

33. Jeg finder det tilfredsstillende, at skatteministeren har taget initiativer, der skal forbedre de interne kontroller og procedurer for B-regnskabet.

VI. Statsregnskabets oversigt over EU-indtægter og EU-udgifter

34. Finansministeren bemærker i sin redegørelse, at Finansministeriet er i en løbende dialog med Rigsrevisionen om udvikling af EU-regnskabet med henblik på at forøge dets informationsværdi.

35. Jeg finder det vigtigt, at udviklingen af EU-regnskabet prioriteres højt, og jeg vil følge det videre arbejde.

36. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling oplyser i sin redegørelse, at Forsknings- og Innovationsstyrelsen har ændret konteringspraksis, så den fejl, Rigsrevisionen konstaterede i regnskabet for 2008, ikke bør opstå for 2009 og frem.

37. Dette finder jeg tilfredsstillende.

VII. Afslutning

38. Det er min generelle vurdering, at de afgivne ministerredegørelser er fyldestgørende og tilfredsstillende.

39. Jeg vil i de årlige beretninger om revisionen af EU-midler i Danmark følge sagerne omtalt i notatets pkt. 3-11, 12-17, 24-31 og 34-35.

40. Jeg betragter de øvrige sager som afsluttet.

41. Jeg betragter derfor samtlige omtalte sager som afsluttet i relation til beretning om revisionen af EU-midler i Danmark i 2008.

Henrik Otbo